

Maturitní okruhy - ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD (ZSV) 2026

1. Demokracie a její formy

- Co znamená pojem demokracie?
- Jaký je rozdíl mezi přímou a zastupitelskou demokracií?
- Jaké výhody a nevýhody mají jednotlivé formy?
- Kde se v praxi uplatňuje přímá demokracie?

2. Právní stát

- Co je právní stát?
- Jaké jsou jeho základní principy?
- Proč je důležitá nezávislost soudů?
- Jak se právní stát liší od autoritativního režimu?

3. Ústava ČR

- Jaké jsou hlavní části Ústavy?
- Co je Listina základních práv a svobod?
- Jaké pravomoci má prezident?
- Jak se mění Ústava?

4. Dělbá moci

- Jaké složky moci rozlišujeme?
- Jak spolu jednotlivé složky spolupracují?
- Co je systém brzd a protivah?
- Jak se dělbá moci projevuje v ČR?

5. Politické ideologie

- Co je ideologie?
- Jaké jsou hlavní rysy liberalismu?
- Jak se liší konzervatismus od socialismu?
- Jaké ideologie ovlivňují současnou politiku?

6. Evropská unie

- Jaké instituce tvoří EU?
- Jaký je rozdíl mezi Evropskou komisí a Parlamentem?
- Jak se rozhoduje o zákonech v EU?
- Jaký vliv má EU na ČR?

7. Občanská společnost

- Co je občanská společnost?
- Jaké organizace ji tvoří?
- Jak může občan aktivně ovlivnit dění?
- Proč je důležitá angažovanost?

8. Volby a volební systémy

- Jaké typy voleb existují?
- Co je většinový a poměrný systém?
- Jaký vliv má volební systém na výsledky?
- Jak probíhají volby v ČR?

9. Právo a právní normy

- Co je právní norma?
- Jaký je rozdíl mezi zákonem a vyhláškou?
- Co je právní řád?
- Jak se právní normy dělí?

10. Trestní právo

- Co je trestný čin?
- Jaké jsou druhy trestů?
- Kdo rozhoduje o vině?
- Jaký je rozdíl mezi přestupkem a trestným činem?

11. Rodinné právo

- Jak vzniká manželství?
- Jaká jsou práva a povinnosti rodičů?

- Co je péče o dítě?
- Jak probíhá rozvod?
- 12. Ekonomické systémy**
 - Jaké typy ekonomických systémů známe?
 - Co je tržní ekonomika?
 - Jak funguje plánovaná ekonomika?
 - Jaký systém má ČR?
- 13. Inflace a nezaměstnanost**
 - Co je inflace?
 - Jaké jsou její příčiny?
 - Jaké typy nezaměstnanosti existují?
 - Jak se měří nezaměstnanost?
- 14. Bankovní systém**
 - Co je centrální banka?
 - Jaké funkce má komerční banka?
 - Co je úrok?
 - Jak funguje hypotéka?
- 15. Daně a státní rozpočet**
 - Jaké typy daní existují?
 - Co je daň z příjmu?
 - Co je deficit rozpočtu?
 - Jak stát získává příjmy?
- 16. Antická filozofie**
 - Kdo byl Sokrates?
 - Jaké myšlenky měl Platón?
 - Co učil Aristoteles?
 - Jak ovlivnili evropské myšlení?
- 17. Novověká filozofie**
 - Co znamená „myslím, tedy jsem“?
 - Jaké myšlenky měl Kant?
 - Co je dialektika podle Hegela?
 - Jak se mění filozofie v novověku?
- 18. Etika a morálka**
 - Co je etika?
 - Jaký je rozdíl mezi etikou a morálkou?
 - Co je utilitarismus?
 - Jak se rozhodujeme eticky?
- 19. Sociologie – základní pojmy**
 - Co je sociální role?
 - Co je norma?
 - Co je status?
 - Jak se formuje společnost?
- 20. Sociální skupiny**
 - Co je primární skupina?
 - Jak se liší od sekundární?
 - Jaké vztahy v nich vznikají?
 - Jak ovlivňují jedince?
- 21. Psychologie – osobnost**
 - Co tvoří osobnost?
 - Jaké jsou typy temperamentu?
 - Jak se osobnost vyvíjí?
 - Co je charakter?
- 22. Motivace a potřeby**
 - Co je motivace?
 - Jak funguje Maslowova pyramida?

- Co jsou vnitřní a vnější motivy?
- Jak se motivace projevuje?

23. **Vývojová psychologie**

- Jaké jsou fáze vývoje?
- Co je adolescence?
- Jak se mění psychika v dospívání?
- Jaké jsou vývojové úkoly?

24. **Komunikace a konflikty**

- Jaké typy komunikace známe?
- Co je aktivní naslouchání?
- Jak vzniká konflikt?
- Jak ho řešit?

25. **Média a společnost**

- Jaký vliv mají média?
- Co je mediální gramotnost?
- Jak se šíří informace?